

Το προ-Ολυμπιακό όνειρο και η μετα-Ολυμπιακή πραγματικότητα

«**Η** πόλη ανασαίνει και αποκτά πρόσβαση στη θάλασσα!». Αυτό μας διαβεβαίωναν όταν σχεδίαζαν τα έργα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες της Αθήνας, αναφερόμενοι, κυρίως, στο πρόγραμμα ανάπτυξης σε τρεις Ολυμπιακούς πόλους: τη ζώνη Φαλήρου με τη δημιουργία των αθλητικών εγκαταστάσεων και το οικολογικό πάρκο επί της παραλίας -το μεγαλύτερο έργο αστικής ανάπτυξης στην Ευρώπη, όπως τόνιζαν- το χώρο του πρώην αεροδρομίου Ελληνικού, με το σύμπλεγμα των αθλητικών εγκαταστάσεων και χώρων πρασίνου και το χώρο του Ιστιοπλοϊκού Κέντρου Αγίου Κοσμά.

Δεν είχαμε λόγο να αμφισβητήσουμε τις προθέσεις τότε, όταν αυτές συνοδεύονταν από σχέδια και μελέτες και έργα που δημιουργούσαν τις προϋποθέσεις για να γίνει το όνειρο δεκαετιών πραγματικότητα: να συναντήσει και πάλι η πόλη τη θάλασσα και οι κάτοικοι της πρωτεύουσας να βρουν ελεύθερα προσβάσιμες παραλίες. Είχαμε, ωστόσο, κάθε λόγο να είμαστε επιφυλακτικοί και ενίοτε κριτικοί.

Υπ' αυτό το πρίσμα, θυμίζουμε, στηρίζαμε την προσπάθεια διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων, επισημαίνοντας πως «για το ΤΕΕ και τα μέλη του, σταθερό και αναγκαίο ορόσημο αυτής της αδιαμφισβήτητης μεγάλης υπόθεσης, παραμένει η "επόμενη ημέρα"»⁽¹⁾. Διακηρύσσοντας τη συμπυκνωμένη άποψη «οι Αγώνες για την πόλη και τη χώρα και όχι η πόλη και η χώρα για τους Αγώνες», υπογραμμίζαμε ότι «ο επιστημονικός τεχνικός κόσμος επιθυμεί να διαμορφώσει εκείνη τη συναίνεση, που θα επιτρέψει το μεγαλύτερο δυνατό όφελος για την πρωτεύουσα και τη χώρα, που θα επαναπροσδιορίσει την -επίσης- διακηρυκτική θέση ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες είναι η "μεγάλη ευκαιρία", η οποία επ' ουδενί πρέπει να πάει χαμένη. Το ζητούμενο, κατά συνέπεια, είναι η ανάπτυξη συγκεκριμένων δράσεων, μέσα από τον δεδομένο και ήδη διαμορφωμένο σχεδιασμό, οι οποίες θα οδηγήσουν στην καλύτερη αξιοποίηση αυτού του μειζονος γεγονότος».

Ακόμη και τις παραμονές έναρξης των Αγώνων, όταν πλέον η συντριπτική πλειοψηφία εκδήλωνε τον ενθουσιασμό της για τα έργα και τη διοργάνωση, εμείς επιμέναμε να έχουμε τη ματιά μας στραμμένη στην «επόμενη ημέρα», όχι από μια περιέργη εμμονή στο ρόλο της «Κασσάνδρας», αλλά από την πάγια θέση μας να είμαστε χρήσιμοι και όχι ευχάριστοι. Και τονίζαμε τότε: «Μοιραία, σήμερα, η επικρατούσα αίσθηση είναι ότι φθάνουμε στο "τέλος μιας περιπέτειας". Η αλήθεια είναι ότι φθάνουμε στην "αρχή μιας μεγαλύτερης". Αλλά γι' αυτήν θα έχουμε και χρόνο και πολλά να πούμε στο επόμενο διάστημα»⁽²⁾.

Η τρίχρονη μετα-Ολυμπιακή περίοδος δυστυχώς δικαίωσε τις απόψεις μας. Τα έργα που διαμόρφωσαν το προ-Ολυμπιακό όνειρο της ριζικής αλλαγής της μορφής της παραλίας, που αποσκοπούσαν να την καταστήσουν προσιτή στους πολίτες, με τον περίπατο και την αναψυχή κοντά στη θάλασσα στόχο της «επόμενης ημέρας», έγιναν μια μετα-Ολυμπιακή πραγματικότητα φυλακισμένη σε ψηλά συρματοπλέγματα και κάγκελα, «οικόπεδο» προνομιούχο για λίγους, πεδίο άσκησης κερδοσκοπίας για έχοντες και κατέχοντες. Μια πραγματικότητα που δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή. Γι' αυτό και συστρατευθήκαμε με όλους τους επιστημονικούς φορείς και τους ΟΤΑ στον αγώνα για την απελευθέρωση των ακτών, για να καταστεί η παραλία, παραλία των πολιτών.

(1) Κύριο άρθρο Ε.Δ. 26.3.2001

(2) Κύριο άρθρο Ε.Δ. 2.8.2004